

ТЕМА МАГІСТЕРСЬКОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

**"Вплив емоційного інтелекту на
розвиток моральної свідомості
учнівської молоді"**

автор: Мамадалієва Л. В.
магістр спеціальності 053 Психологія
науковий керівник: Шпортун О.М. д.
психол.н., проф. кафедри психології

Об'єкт дослідження: розвиток
моральної свідомості учнівської
молоді

Предмет дослідження: особливості
емоційного інтелекту як чинника
розвитку моральної свідомості
учнівської молоді

Метою дослідження є вивчення впливу емоційного інтелекту на розвиток моральної свідомості учнівської молоді.

Гіпотеза дослідження. Високий рівень емоційного інтелекту корелює з більш високим рівнем розвитку моральної свідомості серед учнів.

Відповідно до мети, були поставлені наступні завдання:

- здійснити аналіз теоретичного матеріалу проблеми емоційного інтелекту як чинника формування моральної свідомості учнів;
- підібрати пакет діагностичних методик;
- провести емпіричне дослідження емоційного інтелекту, як чинника розвитку моральної свідомості учнів та розробити тренінг на покращення показників рівнів емоційного інтелекту;
- проаналізувати ефективність тренінгу та розробити практичні рекомендації

Для вирішення поставлених завдань нами були застосовані наступні методи дослідження:

- *теоретичні*: аналіз літератури, систематизація, класифікація, узагальнення отриманих результатів, порівняння теоретичних та експериментальних даних дослідження; формування висновків;
- *емпіричні*: спостереження, тестування;
- *інтерпретаційні*: аналіз та тлумачення отриманих результатів, зіставлення отриманих результатів з попередніми даними, наявними в психологічній літературі.

В ході проведення дослідження нами були застосовані наступні методики:

- 1. «Діагностика рівня полікомунікативної емпатії» (І.М. Юсупов, адаптована);**
- 2. «Опитувальник інтерперсонального діагнозу» (Т. Лірі, Г. Лефордж, Р. Сазек);**
- 3. Інтерв'ю Моральних Суджень (ІМС; Moral Judgment Interview) Л. Колберга;**
- 4. Тест на емоційний інтелект Д. Гоулмана**
- 5. "Опитувальник емоційного інтелекту" Д.В. Люсіна**

Емоційний інтелект (англ. Emotional intelligence) - здатність ефективно розбиратися в емоційній сфері людського життя: розуміти емоції і емоційне підґрунтя відносин, використовувати свої емоції для вирішення завдань, пов'язаних з відносинами та мотивацією.

Моральна свідомість - одна із форм суспільної свідомості, що відображається в суспільному бутті людей та містить у собі цінності, норми, ідеали; моральність виявляється тут у прагненні до досконалості. Моральна свідомість діє на двох рівнях регуляції людських стосунків: емоційно-чуттєвому та раціонально-теоретичному.

Модель дослідження:

Модель дослідження спрямована на вивчення впливу емоційного інтелекту на розвиток моральної свідомості учнівської молоді.

Дослідження спрямоване на з'ясування того, як емоційний інтелект впливає на формування моральних цінностей, усвідомлення моральних принципів та прийняття етичних рішень серед учнівської молоді.

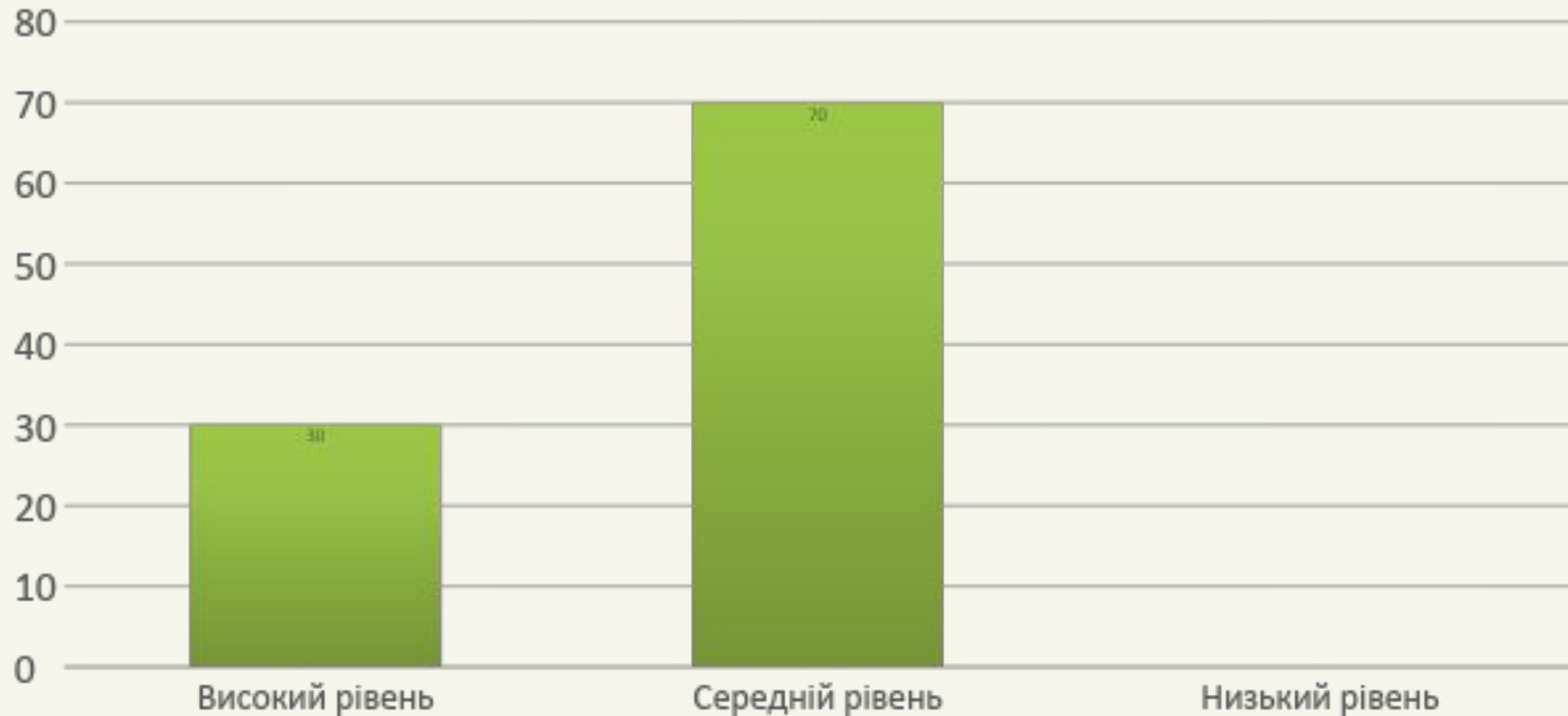
За методикою «Тест емоційного інтелекту Д. Люсіна» було встановлено наступні рівні вираженості компонентів

Компонент емоційного інтелекту	Середній показник	Результат вище за середній показник	Результат нижче за середній показник
Позитивна експресивність	3,00	43,33%	53,33%
Негативна експресивність	2,68	53,33%	46,67%
Увага до емоцій	3,11	53,33%	43,33%
Прийняття рішень на основі емоцій	2,65	40,00%	50,00%
Співпереживання радості	3,32	53,33%	43,33%
Співпереживання нещастю	3,22	56,67%	40,00%
Емпатія	3,59	66,67%	30,00%

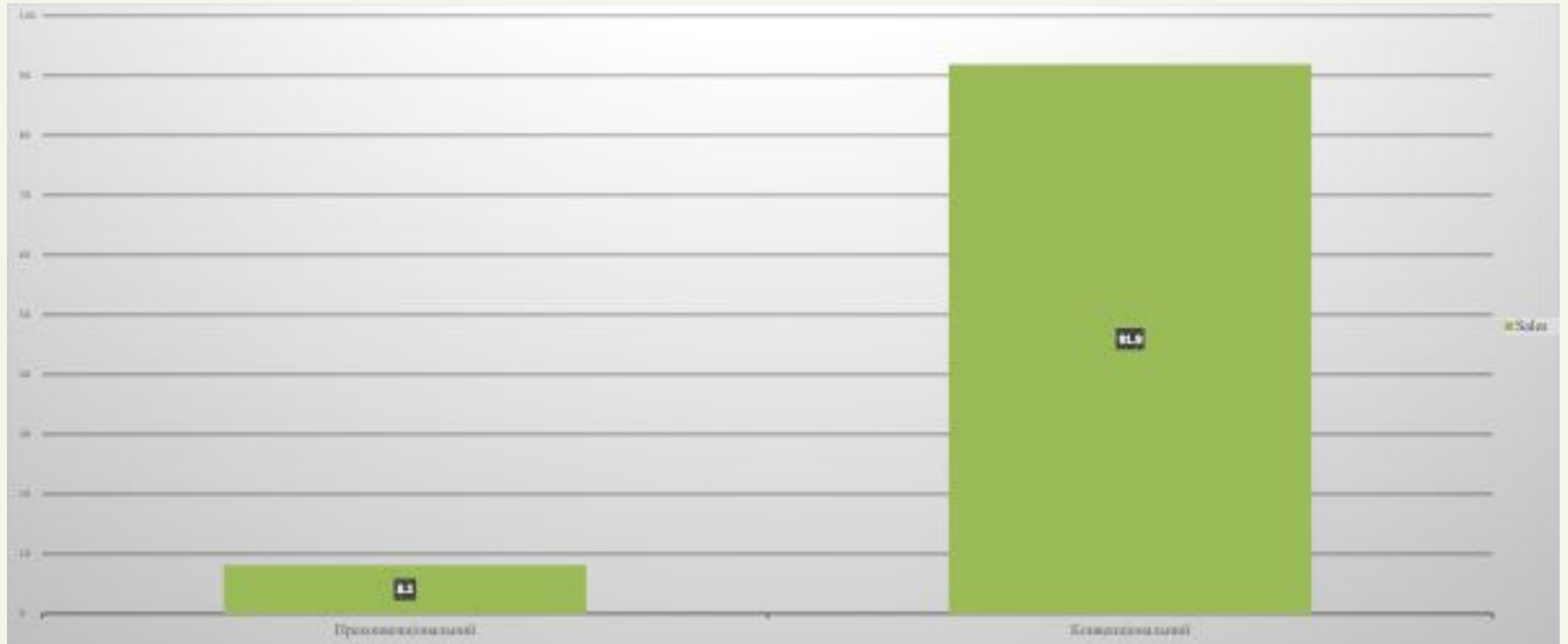
Загальне відсоткове співвідношення домінування 8 типів відносин респондентів (за методикою «Опитувальник інтерперсонального діагнозу» (Т. Лірі, Г. Лефордж, Р. Сазек)

	Високий рівень	Середній рівень	Низький рівень
Загальне відсоткове співвідношення			
Авторитарність	25%	45%	28%
Егоїстичність	22%	65%	15%
Агресивність	35%	50%	14%
Підозрілість	65%	27%	6%
Підлеглість	55%	55%	8%
Залежність	25%	75%	16%
Доброзичливість	28%	65%	25%
Альтруїстичність	28%	55%	22%
Домінування	15%	15%	71%
Дружелюбність	4%	36%	74%

Відсоткове співвідношення результатів методикою «Діагностика рівня емпатії» І. Юсупова (адаптована)

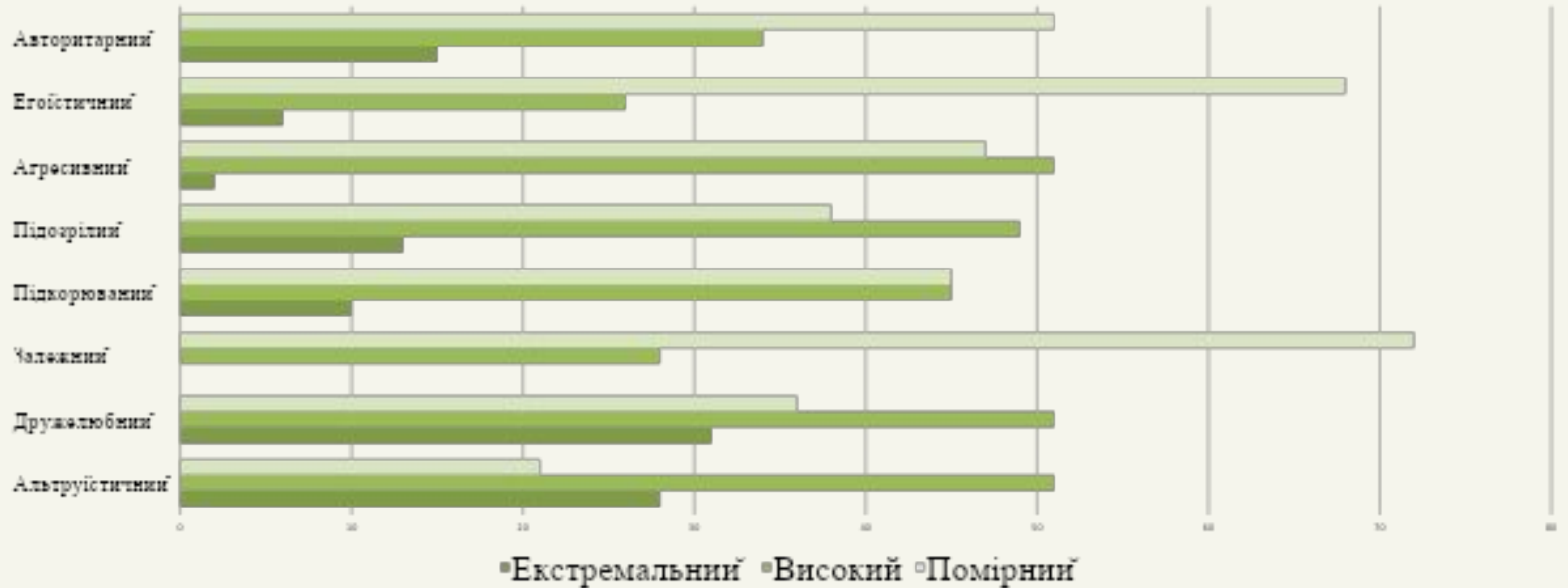

Інтерв'ю Моральних Суджень (ІМС; Moral Judgment Interview) Л. Колберга;

Психокорекційна програма була створена на базі методу дискусії за Лоренцом Колбергом, в основі якого лежить когнітивна теорія морального розвитку. Тренінгове заняття **«Мораль і моральність – основні цінності етики громадянськості»**. Основна мета тренінгового заняття полягає у виявленні впливу моралі на відносини та спілкування учнівської молоді; формування в учнів загальнолюдських норм гуманістичної моралі (добра, взаєморозуміння, милосердя, віри у творчі можливості людини); усвідомлення того, що моральні цінності становлять основу правопорядку; вироблення навичок і звичок моральної поведінки, культури спілкування; виховання почуття необхідності дотримання моральних цінностей суспільства.

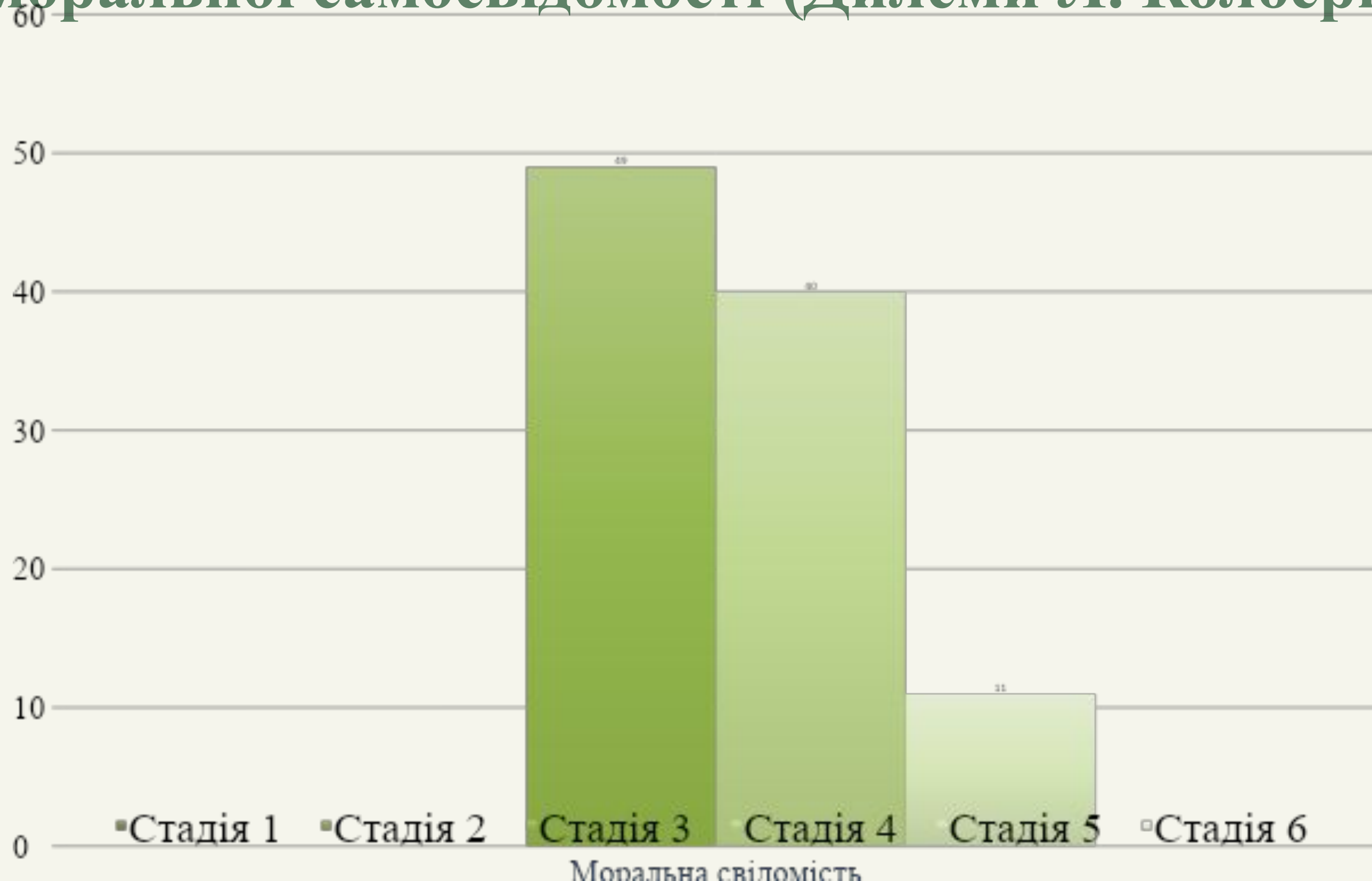
Результати дослідження типу міжособистісних відносин за методикою Т. Лірі

Динаміка змін іпоказників емпатії після повторної діагностики за методикою «Діагностика рівня полікомунікативної емпатії» (І.М. Юсупов, адаптована).

Результати повторної діагностики моральної свідомості за методикою «Оцінка рівня розвитку моральної самосвідомості (Дилеми Л. Колберга)»

Практичне значущість дослідження
а можуть бути - Результат
дослідження психотерапевтів в процесі роботи
психологів та і роботи з
учнями.

Перспективи подальших досліджень
Подальших досліджень потребують такі питання як
гендерний аспект розвитку моральної самосвідомості
в учнів.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!